

A HTMT HÍREI

Szlovákia településeinek etnikai és felekezeti adatai (1870–2021) a Digitális Olvasószobában

A Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézetének digitális olvasószobájában elérhetővé vált Szlovákia településeinek etnikai és felekezeti adatbázisa, amely az 1870 és 2021 közötti népszámlálások anyanyelvi és/vagy nemzetiségi, illetve felekezeti adatait tartalmazza Szlovákia összes településére vonatkozóan. Az adatbázis Sebők László és Gyurgyík László, az MTA külső köztestületi tagjának munkája. Az adatbázisok és a kapcsolódó dokumentáció magyar és szlovák nyelven érhető el...”
Forrás: ELKH.hu: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Államfő: Nincs politikai akarat nyíltan beszélni a kisebbségi törvényről

„Szlovákia újkori története során minden pozitív változás elérésében részt vettek az önök által képviselt nemzeti kisebbségek” – szögezte le az államfő a kisebbségi szervezetek képviselői előtt, egyúttal beismerte, hogy ennek ellenére a kisebbségek nem kapják meg az őket megillető elismerést és tiszteletet. „Még mindig létezik olyan politikai igyekezet, amely kollektív bűnösnek tünteti fel a kisebbséget. Jobban oda kell figyelniük az egyes régiók gazdasági fejlesztésére, valamint a nemzeti kisebbségek nyelvi és kulturális jogainak érvényesítésére” [...] hangsúlyozta az államfő, és bírálta, hogy most sincs politikai akarat „őszintén beszélni a kisebbségekkel a kisebbségi törvényről...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Podcast: 110 éves a lévai Reviczky Társulás

A felvidéki magyar közösség legkorábban alakult civil szervezete, a Reviczky Társulás idén ünnepli fennállásának a 110. évfordulóját. A szervezet irodalmi estekkel, vitaestekkel, kulturális eseményekkel és különböző eseményekkel igyekszik megszólítani és összekovácsolni a lévai magyarságot. [...] Urbán Zoltánnal, a szervezet elnökével beszéljük meg a lévai magyarság bátyjának tartott társulás küldetését...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

A szlovákiai magyar diákokra is hatással lesznek a magyar Erasmus+ körüli bonyodalmak?

Megszólítottuk azokat a szlovákiai egyetemeket, ahol magyar tanszék vagy intézet működik, azt szerettük volna kideríteni, hogy milyen mértékben érintheti a szlovákiai magyar hallgatókat és oktatókat az EB döntése, hiszen a komáromi Selye János Egyetem, a pozsonyi Comenius Egyetem, a nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem és az Eperjesi Egyetem partnerintézményi kapcsolatot ápol néhány érintett, tiltólistára sorolt magyarországi intézménnyel. A felsőoktatási intézmények eddig semmilyen hivatalos tájékoztatást nem kaptak arról, hogy mire készüljenek az EB tilalma kapcsán...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

A Fórum Kisebbségkutató Intézet kutatókönyvtárának projektje

A Fórum Kisebbségkutató Intézet kutatókönyvtárának, a Bibliotheca Hungaricának fő gyűjtőkörét a Szlovákiában kiadott magyar nyelvű kiadványok alkotják. Gyűjteményünk szerves és figyelemre méltó részét alkotják a (cseh)szlovákiai irodalmi, kulturális és politikai élet jeles személyiségeinek hagyatéka és könyvadományai. [...] 2022-ben egy projekt keretén belül lehetőségünk nyílt e két jelentős gyűjtemény kiválogatására, a kötetek gyarapodási jegyzékbe vételére, majd bibliográfiai és tartalmi feltárására a Huntéka könyvtári rendszerben. [...] Az említett könyvgyűjtemények a Huntéka Könyvtári programban külön-külön ki listázhatóak és az adatbank.sk oldalon megtalálhatóak a Gyűjtemények mappában, ismertette Vermes Annamária, a Fórum munkatársa...”
Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Nagy médiaérdeklődés kísérte Duray Miklós temetését

Duray Miklóst nagy médiaérdeklődés mellett búcsúztatták el január 17-én Losoncon. [...] A református egyház nevében Somogyi Alfréd lelkész, a Selye János Egyetem Református Teológiai Karának dékánja, az MTA külső köztestületének tagja búcsúztatta az

elhunytat. [...] A katolikus egyház nevében Zsidó János esperes búcsúztatta az elhunytat...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk > teljes cikk 2 > teljes cikk 3 >](#)

Videó: Almási Róbert emlékkiállítás nyílt a Kortárs Magyar Galériában

Pénteken nyitották meg az Almási Róbert alkotásaiból válogatott tárlatot a dunaszerdahelyi Kortárs Magyar Galériában. A kiállítással az öt éve elhunyt festőművészre emlékeztek, a megnyitót hatalmas érdeklődés övezte, közel százan voltak kíváncsiak az elismert csallóközi művész alkotásaira...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Katonai behívókat hamisított – így mentett életet Rácz Olivér a háborúban

Rácz Olivér 1918-ban született Kassán egy tanítói családba. Az apja megtért zsidó volt, és görög katolikussá kereszteltette magát. A család vallásilag befogadó volt, így mikor a fiuknak zsidó barátnője lett Katalin személyében, nem okozott meglepetést. [...] Amikor megkezdődött Kassa zsidó lakosságának deportációja, cselekvésre szánta el magát. Iratokat kezdett el hamisítani és a frontra szülő, hamis katonai behívókat kezdett el kiállítani. Olivér próbálta meggyőzni a zsidókat, hogy bármi jobb, mint a sárga csillagot hordani. A frontra menni biztonságosabb volt, mint a koncentrációs táborba. [...] Ezt a történetet a Post Bellum szervezet dokumentaristái dolgozták fel. A szervezet a 20. századi totalitárius rendszerek emlékeit gyűjti össze és dokumentálja...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Jelenleg három okból nem kell megjelenni a toborzóirodában

Csökkent azoknak az okoknak a listája, amelyek miatt a hadköteles személynek nem kell megjelennie a toborzóirodában az idézés kézbesítése után. Erről a kormányzati portál számol be. A hadiállapotot és a mozgósítást 2023. február 19-ig meghosszabbították, így a 18 és 60 év közötti férfiak továbbra is kapnak idézést...” Forrás: Karpathir.com: [teljes cikk >](#)

Magyarellenes akciók a Munkácsi kistérségben

Munkács város után a Munkácsi kistérség magyar falvainak közintézményeiről is eltávolították a magyar nemzeti zászlókat, Fornoson ehhez a városi rendőrséget is be kellett vetni. A magyarországi fenntartású Munkács FC Dercenben működő futballakadémia épületéről leszerelték a magyar nyelvű táblákat. Végül több, a KMKSZZ-hez közel álló, köztisztviselőként álló magyar intézményvezetőnek is felmondtak Munkácson és a hozzá tartozó falvakban. [...] Amennyiben valóban van ilyen rendelet, az kizárólag helyi szintű lehet, hisz például a szomszédos Nagylucskai kistérség magyar falvainak közintézményein még most is lengeti nemzeti zászlókat a szél annak ellenére, hogy ugyancsak a Munkácsi járáshoz tartoznak. Információink szerint a Munkácsi Kistérségi Tanács nem fogadott el ilyen rendeletet. [...] A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Munkácsi Alapszervezete közleményben reagált Schink István elbocsátására...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Évértékelő: Az Ungvári Nemzeti Egyetem 2022-es éve

Összegezték az Ungvári Nemzeti Egyetemen a 2022-es év eredményeit, amely átforgalmazta Kárpátalja legnagyobb felsőoktatási intézményének mindennapjait. Volodimir Szmolanka rektor szerint az elmúlt év a legnehezebb volt az egyetem történetében. A sikerek között említésre méltó a felvételi kampány eredménye, amely új egyetemi rekordot hozott. Növekedett az új hallgatók száma. Ez az egyetem történetében példátlan számot jelent. Az egyetem bővítette nemzetközi tevékenységét is...” Forrás: Tv21ungvar.tv: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Politikum: Szerbia akkor folytathatja az uniós csatlakozást, ha szankciókat vezet be Oroszország ellen

Az Európai Parlament 407 igen és 92 nem szavazat mellett fogadta el a közös kül- és biztonságpolitikai fellépéséről szóló határozatát, írja a Tanjug. Az EP kedden éjszaka fejezte be a határozattal kapcsolatos vitáját, amelynek [...] Szerbiára vonatkozó része sajnálattal állapítja meg Szerbia alacsony szintű összehangoltságát a közös európai kül- és biztonságpolitikával, és azt javasolja, hogy újabb tárgyalási fejezeteket csak azután nyissanak meg, ha Szerbia megerősíti a demokrácia és a joguralom reformja iránti elkötelezettségét és teljes mértékben összehangolja külpolitikáját az EU-val...” Forrás: Szmsz.com: [teljes cikk >](#)

Vélemény: Az eddig kiszorított honpolgárok is szólhassanak hozzá a vajdasági magyar közösség sorskérdéseihöz

Felkavarta a vajdasági magyar állóvizet az a nyílt levél, amelyet Losonc Márk az MTA köztestületének külső tagja, vajdasági filozófus, publicista, a Belgrádi Egyetem Filozófiai és Társadalomelméleti Intézetének kutatója címzett a Vajdasági Magyar Szövetségnek. Bár a VMSZ mára az egyedüli számottevő politikai tényezőnek tekinthető, nem élvez abszolút támogatottságot a vajdasági magyar közösség részéről. [...] Losonc Márkkal a nyílt levél előzményéről, az abban kezdeményezett dialógus létrejöttének valódi esélyeiről, és a vajdasági magyar közösség megmaradásának lehetőségeiről beszélgettünk. [...] Egy tényleges demokráciában részvételi mechanizmusok uralkodnak, nem az a 35 ember ül be a Magyar Nemzeti Tanács (MNT) testületébe, akit Pásztor István, a VMSZ elnöke felhív a választások előtt, hogy van-e kedved gépszavazónak lenni...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

A Kiss Lajos Néprajzi Társaság szombaton Topolyán szervez konferenciát

A Kiss Lajos Néprajzi Társaság január 21-én, a magyar kultúra napja alkalmából jellemünket és múltunkat meghatározó, sorsformáló emlékeinket idézi fel konferenciáján. A rendezvényt a topolyai Művelődési Ház kiállítótermében tartják. Szőke Anna, az MTA külső köztestületének tagja, a társaság elnöke elmondta, hogy a konferencia programja részben kapcsolódik a Petőfi-évhez is. A tervezett program a következő...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Az Országos Diáktanács (CNE) határozottan ellenzi a középiskolai felvételi decentralizálását

A CNE arra reagált, hogy a napokban megjelent információk szerint az új közoktatási törvény tervezete valamennyi romániai középiskola számára megadná a lehetőséget külön felvételi megtartására az országos képességfelmérő vizsgák után azokra a szakokra, amelyekben az előző évben túljelentkezés volt. A diákszervezet úgy véli, hogy a decentralizált felvételi számos probléma forrása lehet, a tanulók közötti megkülönböztetéshez, szegregációhoz és a középiskolai helyek méltánytalan elosztásához vezethet...” Forrás: E-nepujas.ro: [teljes cikk >](#)

Mit jelent most magyarnak lenni Romániában? – Búcsú Tamás Gáspár Miklóstól

Tamás Gáspár Miklós 2011-től közölt rendszeresen a Transtelex csapata által szerkesztett lap, a Transindex felületén. Írásainak egyik legfontosabb vonulata az erdélyi magyarság aktuális helyzetének elemzése volt. Mit jelent erdélyi magyarnak lenni? Milyen kellene legyen az anyaország és az erdélyi magyar kisebbség viszonya? Van-e közösségi projekt, közösségi minimum, amire jövőt lehet építeni? Ezeket a kérdéseket érintő írásaiból válogattunk. [...] Feldolgozhatatlan mennyiségű emlékező és gyászszöveget osztottak meg Tamás Gáspár Miklós halálhírére követően mindazok, akik ismerték és szerették őt, hiszen nem csak megkerülhetetlen gondolkodó, bravúros publicista volt, hanem mély humanizmusáról folyamatosan tanúságot tevő író, tanító, barát is...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Elemző a plágiumokról

Az utóbbi években futószalagon buktak le román politikusok – köztük kormánytagok – csalással megszerzett doktori diplomájuk miatt. Joggal merül fel a kérdés: hogyan érintik a különböző egyetemek imázsát ezek a plágiumok? Marius Văcărelu szerint majdnem sehogy, mivel a felsőoktatási intézmények megítélése már több mint tíz éve mélyponton van. [...] Az internet elterjedésével elkezdődött a plágiumok leleplezése, és mivel sok politikus vágyott a doktori címre, tovább csökkent a felsőoktatás megítélése. Ennek eredményeként közel negyvenezer romániai fiatal a külföldi továbbtanulást választotta...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Koncepcióváltás a Maros Megyei Múzeumban

A világvárvány nehéz helyzetbe hozta azokat az intézményeket, amelyeknek a kulturális kínálata befogadásához leginkább fizikai jelenlétre van szükség. Ilyen helyzetben vannak a múzeumok is, s bár a világ több táján népszerűek lettek a virtuális kiállítások, mégsem nyújtották azt az élményt, mint a személyes tapasztalat. Az orosz–ukrán háború pedig olyan gazdasági válságot idézett elő, amely korlátozta a forrásokat, ilyenkor általában a kultúra költségvetését faragják le, hiszen azt állítják a döntéshozók, hogy vannak fontosabb területek az életben, ahol nagyobb szükség van a pénzre. [...] Ötvös Koppány–Bulcsúval, a Maros Megyei Múzeum igazgatójával arról beszélgettünk, hogy miként sikerült átvészelnie ezt a válságos időszakot, illetve milyen jelentősebb események szervezésére készülnek. [...] Munkánk 80%-át teszi ki az restaurálás, a leltározás, a kutatás. [...] A múzeum munkatársai terv- és leletmentő ásatásokat végeznek. A koncepcióváltásunk másik iránya a pedagógiai tevékenység is...” Forrás: E-nepujas.ro: [teljes cikk >](#)

Vélemény: A szakképzett művész fölöttébb fölösleges voltáról

Művészeti egyetemen, művészpályát felvállaló diákok között élve komoly dilemma elé kerültem, amikor eljutott hozzám a hír, miszerint Sepsiszentgyörgy önkormányzati vezetői úgy határoztak, népszerűségük megőrzése érdekében semmisnek nyilvánítanak egy felállítandó szoborról szóló, többek közt szobrászokból álló szak grémium által hozott döntést, és átadják a tervezett műalkotásról szóló döntés jogát azoknak a városlakóknak, akik éppen annak a Facebook-felhőnek a lakói, ahol a város vezetésének különböző intézkedése nyilvánosságra kerülnek. [...] Az az igazság, hogy a történelem során volt még olyan korszak, amikor csak azoknak a foglalkozásoknak volt értékük, amelyek az ún. profittermelő ágazatokhoz tartoznak, vagyis konkrét terméket állítanak elő; a művészeket, tudományos kutatókat és a tanítókat, tanárokat a társadalom számára fölösleges tehernek nyilvánították...”

Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Kiállítással és emlékkoncerttel ünnepli a magyar kultúra napját a bukaresti Liszt Intézet

Orth István erdélyi grafikus kiállításával és a Bács Lajos-emlékkoncerttel ünnepli a Liszt Intézet bukaresti központja a magyar kultúra napját. A koncert a 2015-ben elhunyt Bács Lajos erdélyi karmester emléke előtt tiszteleg...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

DIASZPÓRA

Videó: 61. Magyar Kongresszus

A clevelandi Magyar Társaság kulturális, tudományos előadássorozatát hagyományosan díszvacsora és bál zárta. A többnapos konferencia mottója az „Új kezdet, magyar leleményesség” volt, melynek friss aktualitása, hogy az egyesület élete végre visszatért a pandémia előtti kerékvágásba. [...] Az előadók a 1945-ben kivándorolt generációnak szentelték az előadásokat, akik számára nagy újrakezdet volt az amerikai letelepedés. [...] Az AMSZ vezetői (Dr. Németh Imre elnök, valamint Dreisziger Zsuzsanna és Balogh Gyula Elemér társelnökök) köszöntötték a – magyar értékek megőrzése és a magyar érdekek érvényesítése érdekében tevékenykedő – amerikai és magyar meghívottakat. [...] Nádas Gabriella Kunit kértük meg, hogy értékelje az eseményt és mutassa be a 2022-es díjazottat, Marton Máriusz adventista lelkipásztort...” Forrás: Bocskairadio.org: [teljes cikk >](#)

A SMOSZ őszi közgyűlése

A Svédországi Magyarok Országos Szövetsége október első hétvégéjén tartotta őszi közgyűlését a Hälleberga Tábornyán. [...] Bihari Szabolcs elnök üdvözölte [...] a közgyűlésen résztvevő egyesületi küldötteket, valamint a KCSP ösztöndíjasainkat. [...] Lőrincz Attila személyében új lelkeszt köszönhetünk köreinkben. A református lelkipásztor Erdélyben, a Mezőség szélén, Szamosújváron született. [...] László Patrícia beszélt az iHuset nevet viselő, sok éves múltra visszatekintő rendezvényről, majd [...] Bartókra emlékeztünk Bartók Béla a Harmadik Birodalom ellen című regény magyar fordításának megjelenése alkalmából. Az előadás alatt nyolc nyelven hangoztak el részletek a könyvből, két hegedűművész játszotta Bartók zenéjét és egy svéd női kórus magyarul énekelt a zeneművész darabjaiból...” Forrás: Hiradosmosz.org: [teljes cikk >](#)

Kötet: 30 éves fennállását ünnepli a Cseh- és Morvaországi magyarok szövetségének ostravai alapszervezete

Az Ostravai Alapszervezet a jubileumot egy kiadvánnyal ünnepli. Jenei János főszerkesztő, a Cseh- és Morvaországi Magyarok Szövetsége Ostravai Helyi Egyesületének elnöke ekképp nyilatkozik a könyvről: „Jelen könyv célja az ostravai magyar klub három évtizedes történetének dokumentálása és bemutatása a kezdetektől napjainkig...” Forrás: Korosiprogram.hu: [teljes cikk >](#)